

Checklist werken over de grens

Waar moet rekening mee worden gehouden als een werknemer of een ondernemer (tijdelijk) buiten Nederland werkt/gaat werken? Hieronder worden enkele aandachtspunten gegeven.

Werknemer

1. Is het een werknemer?
2. Is in het werkland en het woonland een woning ter beschikking? Let op de mogelijkheid van een dubbele woonplaats.
3. Is er een belastingverdrag tussen Nederland en het werkland? Zo ja, Controleer altijd de bepalingen van het betreffende verdrag, ieder verdrag is anders!
4. Toewijzing belastingheffing en toewijzing verplichte verzekering zijn twee afzonderlijke trajecten; het is mogelijk dat de inkomsten voor de belastingheffing aan het werkland worden toegewezen, terwijl de verzekeringsplicht in Nederland blijft bestaan.
5. Houd er rekening mee dat aanspraken (pensioen e.d.) en andere loon- en inkomensbestanddelen in de andere staat wellicht niet op dezelfde wijze in de heffing worden betrokken als in Nederland.

Een voorbeeld: pensioenaanspraken zijn in Nederland onbelast en pensioenuitkeringen zijn belast. In het buitenland kan het zo zijn dat wellicht de aanspraak op pensioen al belast wordt, waardoor de uitkeringen op een later tijdstip niet belast zijn. Kortom: belastingheffing is een lokale aangelegenheid. Steeds moet de regelgeving van het betreffende land worden beoordeeld.

6. Houd rekening met het feit dat er mogelijk conserverende aanslagen kunnen worden opgelegd.
7. Indien Nederland geen belastingverdrag heeft gesloten met het werkland, hoe werkt de voorkoming dan?
8. Is sprake van detachering of van feitelijke indiensttreding bij een buitenlandse werkgever? Dit in verband met de vraag ten laste van wie de beloning komt.
9. Is de werknemer werkzaam in een EU-lidstaat?
10. Waar is de werknemer verplicht verzekerd voor de volksverzekeringen en de werknemersverzekeringen?

Let op de sociale verzekeringen; hiervoor geldt EU-verordening 883/2004. Als er vóór 1 mei 2010 al sprake was van grensoverschrijdend werken binnen de EU en de nieuwe verordening wijst een ander land aan waar uw werknemer verzekerd is, dan blijft de oude verordening (1408/71) van toepassing, mits de woon- en werksituatie van uw werknemer sinds 30 april 2010 onveranderd is.

De werknemer die onder de oude verordening blijft vallen, kan echter ook kiezen voor het toepassen van de nieuwe verordening. Dit moet hij melden bij de bevoegde instantie van het land waar hij volgens de nieuwe verordening onder valt. Op deze keuze kan de werknemer niet terugkomen. Als de nieuwe en de oude verordening op 1 mei 2010 hetzelfde land aanwijzen, geldt automatisch de nieuwe verordening.

Dit overgangsrecht geldt tot 1 mei 2020.

Let op: de nieuwe EU-verordening is sinds 1 april 2012 ook van toepassing op Zwitserland. Voor Zwitserland geldt hetzelfde overgangsrecht als voor EU-landen, maar dan met ingangsdatum 1 april 2012. De woon- en werksituatie moet sinds 31 maart onveranderd zijn. Dit overgangsrecht geldt tot 1 april 2022.

Sinds 1 juni 2012 vallen ook de andere EER-landen (Liechtenstein, Noorwegen en IJsland) onder de nieuwe verordening. Voor de andere EER-landen geldt hetzelfde overgangsrecht als voor EU-landen, maar dan met ingangsdatum 1 juni 2012. De woon- en werksituatie moet sinds 31 mei onveranderd zijn. Dit overgangsrecht geldt tot 1 juni 2022.

Als er sprake is van een niet-EU-lidstaat: controleer dan of er een SV-verdrag is. Indien dat er niet is, controleer dan of in Nederland verzekeringsplicht blijft bestaan. Meestal eindigt verzekeringsplicht ten gunste van het werkland.

Ondernemer

1. Is het een ondernemer/zelfstandige?
2. Is in beide landen een woning aanwezig? Let op de mogelijkheid van een dubbele woonplaats.
3. Is er een belastingverdrag tussen Nederland en het werkland?
4. Indien Nederland geen belastingverdrag heeft gesloten met het werkland, hoe gaat dan de voorkoming? Nederland kent een eenzijdige voorkomingsregeling.
5. Gaat de ondernemer uitsluitend in het werkland een onderneming drijven of wordt naast de Nederlandse onderneming een vaste inrichting/middelpunt in een ander werkland opgestart?
6. Is de ondernemer/zelfstandige werkzaam in een andere EU-lidstaat?
7. Let op: winstbepalingsregels in het werkland kunnen anders zijn dan in Nederland. In voorkomende gevallen kan er ook een zogenaamde step-up moeten plaatsvinden in het nieuwe werkland.
8. Bij verplaatsen onderneming over de grens: eindafrekening in Nederland.

National Grid Indus

In het arrest National Grid Indus ging het om de vraag of de Nederlandse exitheffing in de vennootschapsbelasting in geval van zetelverplaatsing van een in Nederland gevestigde vennootschap naar een andere EU-lidstaat, in strijd was met de vestigingsvrijheid uit het EU-Verdrag.

In een binnenlandse situatie zouden nog niet gerealiseerde vermogenswinsten pas bij realisatie worden belast. In een internationale situatie wordt de vennootschapsbelasting echter direct ingevorderd. Dat levert een ongelijke behandeling op. Het Hof van Justitie EU oordeelde daarom dat de exitheffing in strijd is met de vestigingsvrijheid uit het EU-Verdrag.

Op 15 mei 2012 is het wetsvoorstel "Uitstel van betaling exitheffingen" naar de Tweede Kamer verstuurd. Dat maatregelen van het aangenomen wetsvoorstel zijn, met terugwerkende kracht tot 29 november 2011, van kracht. De maatregelen voorzien in de introductie in de Invorderingswet 1990 van een uitstelregeling voor exitheffingen bij ondernemingen in de inkomsten- en de vennootschapsbelasting.

Vooruitlopend op de inwerkingtreding had de staatssecretaris van Financiën al een besluit uitgebracht (BLKB 2011/2477M) waarin de uitkomst van het arrest alvast werd toegepast.

9. Houd rekening met het feit dat er mogelijk conserverende aanslagen kunnen worden opgelegd.
10. Waar is de ondernemer verplicht verzekerd voor de volksverzekeringen? Toetsing kan plaatsvinden aan EU-verordening 883/2004 c.q. 1408/71.

Bovenstaand overzicht geeft een aantal aandachtspunten weer die een rol spelen. Dit is echter geen uitputtend overzicht.

Voor vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van deze notitie kunt u een bericht sturen naar vaktechniek@rb.nl.

Culemborg, 16 mei 2018

*Mr. A.T. Pahladsingh
Bureau Vaktechniek*